

บทที่ 4

แนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา พฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการการพัฒนาพฤติกรรมการ
ประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค
จังหวัดสระบุรี ในระยะที่ 1 ทำให้ทราบปัญหา และความต้องการพัฒนา นำผลจากการวิจัยระยะ
ที่ 1 มาแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาในระยะที่ 2 มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. คำถามการวิจัย
2. วัตถุประสงค์การวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. แนวทางและวิธีการพัฒนา ในการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียน
5. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียน

คำถามการวิจัย

1. แนวทางและวิธีการพัฒนา ในการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้น
ที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี คืออะไร
2. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา ในการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 2 (R2) เพื่อกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จการ
พัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนอง
ปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. กรอบการวิจัย

ในการวิจัยในระยะที่ 2 (R2) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ ใช้จากหลัก การประหยัดของนโยบาย ขับเคลื่อนแผนชุมชน ขจัดความยากจน ศูนย์อำนวยการต่อสู้กับความยากจน เพื่อชนะความ ยากจน กระทรวงมหาดไทย (ศตจ.มท.) (2548 – 2549, หน้า 70) ประกอบด้วย

1. การทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ประจำตัวทุกวัน
2. การควบคุมรายจ่าย/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น

2. ประชากร

ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

2.1 ผู้มีส่วนสำคัญ คือ ตัวแทนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนอง ปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน 10 คน

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

2.2.1 บุคลากรภายในสถานศึกษา	จำนวน 4 คน
2.2.2 กรรมการสถานศึกษา คือ เจ้าอาวาสวัดบ้านใหม่ทุ่งดินขอ	1 รูป
2.2.3 ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน	จำนวน 2 คน
2.2.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมการประหยัด	จำนวน 2 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยระยะที่ 2 การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาและการกำหนดดัชนี ซึ่ง วัดความสำเร็จการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่ง ดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้รูปแบบ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยบันทึกจากการ สนทนากลุ่ม การประชุมระดมความคิดเห็นตามประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนด เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วน ได้ส่วนเสียกับการพัฒนาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระใช้แผนที่ความคิด (mind map) เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางและวิธีการพัฒนาพร้อมทั้งการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จการ พัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนอง ปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยมีประเด็นในการสนทนา 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัญหาของพฤติกรรมการประหยัดและความต้องการพัฒนาของนักเรียนช่วง ชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1

ตอนที่ 2 แนวทางวิธีการพัฒนาและการกำหนดดัชนี ซึ่งวัดความสำเร็จการพัฒนา พฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยระยะนี้ใช้การจดบันทึกข้อมูล การบันทึกเสียงจากการสนทนาผู้วิจัยได้เก็บ รวบรวมข้อมูลเป็น 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 เมื่อได้ข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่ศึกษา โดยวิธีการแจกแบบสอบถาม การจดบันทึกข้อมูล และการบันทึกเสียงการสนทนาจากผู้ปกครองและครูของนักเรียน ได้นำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และหาค่าร้อยละและสรุปปัญหา ได้ทราบปัญหาสาเหตุของพฤติกรรมการใช้ยาที่ฟุ่มเฟือยของนักเรียนแล้ว จึงได้ทำการสรุปออกมาเพื่อที่จะนำไปคืนข้อมูลแก่กลุ่มประชากรที่กำลังศึกษาวิจัย โดยวิธีการบอกกล่าวแก่ผู้ปกครองของนักเรียน และครูประจำชั้น และอธิบายให้นักเรียนฟังถึงผลของการศึกษาวิจัย เพื่อที่จะให้กลุ่มประชากรมีความคิดเห็นที่ตรงกันและร่วมกันแสวงหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป

4.2 เวทีประชุมกลุ่มนักเรียน วันเวลาที่ประชุม วันที่ 5 มกราคม 2551 เวลา 13.30 น. – 15.00 น. ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ เริ่มต้นด้วยกิจกรรมทำสมาธิแล้วชี้แจงต่อนักเรียนถึงวัตถุประสงค์ของการประชุม และทำการคืนข้อมูลแก่ผู้ร่วมประชุมทั้งหมด หลังจากนั้นให้นักเรียนร่วมหาแนวทางพัฒนาด้วยวิธีการเขียนแผนที่ความคิด (mind map) ตามประเด็นสภาพปัญหาอุปสรรคที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 1 และนำประเด็นแนวทางวิธีการพัฒนาที่ได้จากนักเรียนเข้าสู่เวทีประชุมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อีกครั้งหนึ่ง

4.3 เวทีประชุมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน ผู้วิจัยและคณะ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูประจำชั้น คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญ ได้นัดหมายวันเวลาที่มาร่วมประชุม ในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 13.00 น. – 15.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ โดยการส่งหนังสือเชิญ และได้ประชุมโดยนำประเด็นแนวทางวิธีการพัฒนาที่ได้จากนักเรียนเข้าสู่เวทีประชุมนำเสนอโดยเขียนเป็นแผนที่ความคิด (mind map) และร่วมกันหาแนวทางที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ ให้ผู้ร่วมประชุมร่วมกันเสนอความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยและคณะประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูประจำชั้น คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการตีความ (interpretation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

แนวทางและวิธีการพัฒนาพฤติกรรมกระหายของนักเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

1.1 การทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ได้แนวทางและวิธีการพัฒนา คือ

แนวทางการพัฒนาความรู้ด้านของการทำบัญชีรายรับรายจ่ายและความรู้ด้านคุณค่าของเงินโดยการลดการใช้จ่ายอย่างประหยัด จากการสนทนากลุ่มมีความเห็นจากที่ประชุมได้แนวทางดังนี้ คือ โครงการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องของการทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด โดยให้ครูเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมในสาระสำคัญเรื่องของการทำบัญชีรายรับรายจ่ายและคุณค่าและประโยชน์ของเงิน ในประเด็นที่นักเรียนบางส่วนยังขาดความรู้ ได้แก่ หลักและวิธีการการทำบัญชีรายรับรายจ่าย และคุณค่าของเงิน โดยกำหนดหน่วยการเรียนรู้ จำนวนคาบ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล ไว้อย่างชัดเจน โดยมีกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมในสาระสำคัญเรื่องของการทำบัญชีรายรับรายจ่ายและความรู้ด้านคุณค่าของเงิน เพื่อให้นักเรียน เข้าใจและสามารถบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าทั้ง

1.1.1 กระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการของเศรษฐศาสตร์เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

- สาระสำคัญ การศึกษาเรื่องการบริหารจัดการเงินส่วนบุคคลเบื้องต้น คือการศึกษาความแตกต่างของเงิน และรู้ค่าของเงิน
- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รู้และบอกความแตกต่างของเงินเหรียญและธนบัตร คิดวิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบโครงงาน
- สาระการเรียนรู้ ลักษณะและความแตกต่างของเงิน
- กระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนแบ่งกลุ่มฝึกสังเกต และหาความแตกต่างของเงินเหรียญ และธนบัตร ตามใบงานที่เตรียมสอน
- สื่อประกอบการเรียนรู้ เหรียญและธนบัตร แวนขยาย อุปกรณ์สำหรับวัดขนาด และชั่งน้ำหนัก ใบงานและความรู้เสริมสำหรับผู้สอน
- การวัดและประเมินผล ประเมินผลจากกิจกรรม ผลงานและโครงการประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรมร่วมกันประเมินจากความกล้าแสดงออก ประเมินผลจากการนำเสนอผลงาน ประเมินความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตาม ประเมินผลจากโครงงาน
- แหล่งสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับผู้สอน ห้องสมุด หน่วยงานราชการ สังกัดกระทรวงการคลัง เช่น กรมธนารักษ์ ธนาคารแห่งประเทศไทย เว็บไซต์ต่าง ฯลฯ
- ครูผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

- ครูประจำชั้น ประเมินผลการพัฒนา

1.1.2 กระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐศาสตร์เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

- สาระสำคัญ ความสำคัญของการวางแผนการใช้เงิน และการเก็บออมอย่างมีเป้าหมาย มีระบบการประเมินผลตรวจสอบแผน และรู้จักวิเคราะห์แก้ปัญหา ที่กระทบกับการวางแผนการใช้เงินและการทำบัญชีรายรับและรายจ่ายของตนเองและครอบครัว ช่วยให้ดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม

- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รู้และเข้าใจรายรับ - รายจ่ายของตนเอง เข้าใจและปฏิบัติบทบาทของผู้บริโภคอย่างฉลาด สามารถแสดงความคิดเห็นและนำเสนอวิธีการจัดการเงินส่วนบุคคลได้

- จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้อย่างมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมข้อมูลและจัดบันทึกได้เพื่อให้ผู้เรียนบันทึกงบประมาณรายรับรายจ่ายของตนเองได้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนบอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้จ่ายเงินได้ เพื่อให้ผู้เรียนบอกความหมายของเหตุฉุกเฉินได้เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและแก้ไขได้ เพื่อให้ผู้เรียนบอกรายจ่ายของครอบครัวได้เพื่อให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลเพื่อการวางแผนการใช้เงินเพื่อให้ผู้เรียนใช้เงินในการซื้อได้อย่างคุ้มค่า เพื่อให้ผู้เรียนเจรจาต่อรองและใช้เงินซื้อของทีละมาก ๆ ได้

- สาระการเรียนรู้ งบประมาณ การตั้งเป้าหมาย วิธีใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการ

- กระบวนการเรียนรู้ แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความเหมาะสม แต่ละกลุ่มเลือกสำรวจเรื่องของอาชีพที่ตนอยากจะทำในอนาคต ผู้เรียนจะต้องกำหนดรายการค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการประกอบกิจกรรมนั้น ๆ ที่เลือกไว้ให้ละเอียด ยกตัวอย่างและอธิบาย กลยุทธ์ด้านการตลาดของกลุ่มอาชีพที่ตนจะปฏิบัติในการดำรงกิจการของกลุ่มให้มีความเจริญรุ่งเรือง นำเสนอผลงานและร่วมกันอภิปราย

- การวัดและประเมินผล ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม ผลงานและโครงการประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรม ร่วมกันประเมินจากความกล้าแสดงออก ประเมินจากการร่วมกิจกรรม ผลงานและการนำเสนอ ผลงานประเมินจากความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตาม ประเมินผลจากโครงการ

- แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม ห้องสมุด ร้านค้าในชุมชน คู่มือการสอน เศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ๔ เว็บไซต์ต่าง ๆ เช่น www.thaicustomer.net (สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค)

1.2 การควบคุมรายจ่าย/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ได้แนวทางและวิธีการพัฒนา คือ

1.2.1 แนวทางการพัฒนาการใช้จ่ายของนักเรียนโดยการควบคุมรายจ่าย/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น โดยการปลูกฝังและกระตุ้นให้นักเรียนอยากที่จะประหยัดอดออมโดยการสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด โดยให้ครูเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมดำเนินการ ดังนี้ จากการสนทนากลุ่มมีความเห็นจากที่ประชุมได้แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 กิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมรายจ่ายด้วยการใช้จ่ายอย่างประหยัดเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐศาสตร์เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

กระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการใช้จ่ายอย่างประหยัด เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถบริหารทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐศาสตร์เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

- สาระสำคัญ การดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคมเพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ย่อมเกิดจากการรู้จักการใช้จ่ายเงินในการบริโภค การใช้จ่ายอย่างประหยัดนั้น คุ้มค่า และมีคุณธรรม ซึ่งขึ้นอยู่กับจัดการและการวางแผนการใช้จ่ายเงินของตน

- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รู้และเข้าใจปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้บริโภคตัดสินใจใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เห็นคุณค่าของการใช้จ่ายเงินอย่างคุ้มค่า คติวิเคราะห์และนำเสนอเหตุผลประกอบการตัดสินใจใช้เงินได้อย่างถูกต้อง

- จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้อย่างมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และใช้เหตุผลวัดความคุ้มค่าก่อนการตัดสินใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคำนวณการใช้จ่ายที่มีการเรียกเก็บเป็นรายเดือน เพื่อให้ผู้เรียนบอกวิธีและประโยชน์ของการรู้จักการใช้จ่ายได้ เพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ เปรียบเทียบราคาสินค้า และบริการ และนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการใช้ชีวิตประจำวันได้

- สาระการเรียนรู้ ค่าของเงิน การวางแผนการใช้จ่ายเงิน

- กระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินจากการซื้อสินค้า

- สื่อประกอบการเรียนรู้ วัสดุและอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม สถานที่จำลองในการประกอบกิจกรรม ตัวอย่างสินค้า

- การวัดและประเมินผล ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม ผลงานและแบบประเมินความคิดวิเคราะห์ ประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ

ในการทำกิจกรรมร่วมกัน ประเมินจากความกล้าแสดงออก ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม ผลงานและการนำเสนอผลงาน ประเมินจากความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตาม

- แหล่งสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม ห้องสมุด ร้านค้าในชุมชน เว็บไซต์ต่าง ๆ เช่น www.nepo.go.th (สำนักงานนโยบายพลังงานแห่งชาติ) www.bot.or.th (ธนาคารแห่งประเทศไทย) www.tot.co.th (บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด มหาชน)

1.2.2 แนวทางที่ 2 การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมอยากที่จะเป็นคนที่มีความประหยัดอดออม โดยวิธีการอบรมเพื่อให้นักเรียนได้มีจิตสำนึกเกี่ยวกับการใช้จ่ายอย่างประหยัด ก่อนที่จะเตรียมตัวเคารพธงชาติ ของทุกวัน

กิจกรรมการอบรมเรื่องการควบคุมรายจ่ายด้วยการใช้จ่ายอย่างประหยัดของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้อย่างมีเป้าหมาย
- เพื่อให้นักเรียนเรียนควบคุมรายจ่ายของตนเองได้
- เพื่อให้นักเรียนเรียนสามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้อย่างเหมาะสม
- เพื่อให้นักเรียนเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อประโยชน์ของการประหยัด
- เพื่อให้นักเรียนเรียนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและแก้ไขได้
- เพื่อให้นักเรียนบันทึกข้อมูลเพื่อการวางแผนการใช้จ่ายเงิน
- เพื่อให้นักเรียนมีวินัยในการควบคุมรายจ่ายและใช้จ่ายเงินอย่างมีเหตุผล

วิธีดำเนินการ

- คณะครูร่วมกันปรึกษา เนื้อหาเกี่ยวกับการที่จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดพฤติกรรม การประหยัด

- แบ่งเวรและมอบเนื้อหาที่จะนำมาอบรมนักเรียน ในแต่ละวัน
- แต่งตั้งคณะกรรมการ ในการสังเกตและประเมินพฤติกรรมเกี่ยวกับการประหยัด

ของนักเรียน ตลอดระยะเวลาของการอบรม

- กำหนด เวลาในการอบรม เป็นเวลา 6 สัปดาห์
- ประเมินผลการอบรม ด้านความเปลี่ยนแปลงของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรม

การประหยัดและการใช้จ่าย ของนักเรียน

วัสดุอุปกรณ์

- คู่มือประกอบการเรียนการสอน สาระเศรษฐศาสตร์ (การจัดการเงินส่วนบุคคล) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เรื่อง เงินทองของมีค่า

ผู้รับผิดชอบ

- ครูประจำชั้น

1.2.3 แนวทางที่ 3 การควบคุมการใช้จ่ายของนักเรียนในเรื่องของการซื้อสินค้า นอกโรงเรียน โดยทางโรงเรียนโดยได้จัดตั้งสหกรณ์ไว้คอยบริการให้กับนักเรียน โดยสร้างแรงจูงใจคือ เมื่อนักเรียนคนใดซื้อสิ่งของในสหกรณ์ครบจำนวนราคาที่กำหนดจะได้รับคูปองและสามารถนำคูปองมาแลกซื้อของในร้านสหกรณ์ของโรงเรียนได้ การจัดตั้งสหกรณ์ในโรงเรียนนั้น ถ้านักเรียนอยากที่จะมาร่วมหุ้นก็ได้ เมื่อปลายปีจะมีการประกาศปันผลในรายได้ของสหกรณ์ทั้งหมด

1.2.4 แนวทางที่ 4 การที่โรงเรียนได้กำหนดกิจกรรมชื่อว่า กิจกรรมคนดีศรีบ้านใหม่ โดยร่วมกันกระตุ้นและปลุกฝังในเรื่องของการประหยัดให้เกิดแก่นักเรียน ไม่ว่าจะเป็นก่อนเตรียมตัวเคารพธงชาติของแต่ละวัน การพูดช่วงพักเที่ยง และการกำหนดกฎเกณฑ์ว่า เมื่อนักเรียนคนใดที่ได้บันทึกการทำบัญชีรายรับรายจ่ายเป็นประจำทุกวันแล้ว มีเงินมาฝากกับครูเพิ่มขึ้น ทางครูผู้รับผิดชอบก็จะมีแต้มสะสมให้ และเมื่อนักเรียนคนใดสะสมแต้มได้ครบกำหนดที่ได้ตั้งเอาไว้แล้ว ทางโรงเรียนก็จะมีรางวัลมอบให้ และจะนำตัวมาประกาศหน้าเสาธงเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเพื่อนได้

1.2.5 แนวทางที่ 5 กิจกรรมการทำสมุด บันทึกบัญชีรายรับ - รายจ่าย ประจำตัวนักเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมประกอบด้วย

กิจกรรมการทำสมุดบัญชี รายรับ - รายจ่าย ประจำตัวนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้อย่างมีเป้าหมาย
- เพื่อให้ผู้เรียนบันทึกงบประมาณรายรับรายจ่ายของตนเองได้
- เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้อย่างเหมาะสม
- เพื่อให้ผู้เรียนบอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้จ่ายเงินได้
- เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและแก้ไขได้
- เพื่อให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลเพื่อการวางแผนการใช้จ่ายเงิน
- เพื่อให้ผู้เรียนมีวินัยในการใช้จ่าย

วิธีดำเนินการ

- ครูประจำชั้นอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ประจำตัวของนักเรียน

- จัดหาสมุดบัญชีรายรับ - รายจ่าย ให้ครบตามจำนวนนักเรียน

- ให้นักเรียนทดลองบันทึกข้อมูลบัญชีรายรับ - รายจ่าย ด้วยตนเองเพื่อให้ทราบ

ถึงความพร้อมในการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ของนักเรียนทุกคน

- ให้นักเรียนปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน เป็นเวลา 2 เดือน

- ให้นักเรียนสรุปผลการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ประจำทุกเดือน แล้วนำสมุดบัญชีรายรับ - รายจ่าย มาให้ครูตรวจความสมบูรณ์ของสมุดบัญชีรายรับ - รายจ่าย
- วัสดุอุปกรณ์
 - สมุดการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย
- ผู้รับผิดชอบ
 - ครูประจำชั้น

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ ในการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

2. เพื่อประเมินผลการพัฒนา ตามแนวทางการพัฒนาที่ได้ข้อสรุปจากการสนทนากลุ่ม ได้กำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาโดยดัชนีชี้วัดความสำเร็จตามกรอบของการศึกษาวิจัยได้ ดังนี้

2.1 การทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ได้ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาไว้ ดังนี้

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่ 1 วัดได้จากความสำเร็จของการพัฒนาความรู้เรื่อง การทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด ตามโครงการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่องการทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ร้อยละ 80 สามารถตอบแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดได้ถูกทุกข้อ และมีเจตคติที่ดีสามารถปฏิบัติในการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย อยู่ในระดับมาก

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่ 2 วัดได้จากความสำเร็จของการพัฒนาการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ประจำตัวของนักเรียน ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ประจำตัวของนักเรียน ว่านักเรียนได้มีการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย เป็นประจำทุกวันหรือไม่ โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองและครู จะเป็นผู้สังเกตและจะมีการลงรายมือชื่อผู้สังเกตท้ายสมุดบัญชีของนักเรียน ทุกสิ้นเดือนเพื่อตรวจความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของบัญชีรายรับ – รายจ่าย ของนักเรียนทุกคน

2.2 การควบคุมรายจ่าย/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ได้ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาไว้ ดังนี้

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่ 1 วัดได้จากความสำเร็จของพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียน ได้จากอัตราการเพิ่มจำนวนของเงินออม ในรายคนของนักเรียน ว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลงเมื่อนักเรียนเริ่มมีการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ประจำตัว โดยครูเป็นผู้การสังเกตจากสมุดรับฝากเงินออมของนักเรียน

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่ 2 วัดได้จากความสำเร็จของการพัฒนาการประหยัดของนักเรียน ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักเรียน ว่านักเรียนใช้จ่ายเงินที่ได้รับมาจากผู้ปกครอง อย่างมีเหตุผลและคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 แนวทางและวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จ การทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย

ปัญหาและความต้องการ	แนวทาง	วิธีการ	ดัชนีชี้วัด
1. นักเรียนไม่รู้จักหลักและวิธีการในการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย	1. การพัฒนาความรู้ในคุณค่าและประโยชน์ของเงิน	1. จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องคุณค่าและประโยชน์ของเงินตามแผนการจัดการเรียนรู้	1. นักเรียนร้อยละ 80 สามารถตอบแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องคุณค่าและประโยชน์ของเงินได้ทุกข้อ
2. ทางโรงเรียนไม่ได้อบรมให้นักเรียนรู้จักหลักและวิธีการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย แต่จะเน้นให้นักเรียนประหยัดโดยการนำเงินมาฝากไว้กับครูเพียงอย่างเดียว	2. การพัฒนาความรู้ถึงหลักวิธีการของการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย	2. จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องหลักวิธีการของการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ตามแผนการจัดการเรียนรู้	2. นักเรียนร้อยละ 80 สามารถตอบแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องหลักวิธีการของการทำบัญชีได้ทุกข้อ
		จำนวน 2 คาบ	3. มีการติดตามและสังเกตอย่างจริงจังและนำมาประเมินผลจากครูผู้ปกครองและนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ทุกคน

ตาราง 10 แนวทาง และวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จการควบคุมรายจ่าย/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น

ปัญหาและความต้องการ	แนวทาง	วิธีการ	ดัชนีชี้วัด
1. นักเรียนขาดความรู้และความเข้าใจในหลักของการใช้จ่ายเงินเพื่อให้เหมาะสมกับวัยและฐานะทางบ้านของตน	1. การพัฒนาความรู้ในการใช้จ่ายอย่างประหยัด	1. จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องหลักของการใช้จ่ายอย่างประหยัด จำนวน 2 คาบ	1. นักเรียนร้อยละ 80 สามารถตอบแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องของการใช้จ่ายอย่างประหยัดได้ถูกทุกข้อ
2. นักเรียนยังไม่เห็นคุณค่าและความเข้าใจของประโยชน์ของการประหยัดว่ามีผลต่อตนเองในอนาคต	2. การสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้นักเรียนอยากการควบคุมรายจ่ายด้วยการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น	2. การอบรมเพื่อกระตุ้นและสร้างทัศนคติที่ดีต่อการทำบัญชีและการใช้จ่ายอย่างประหยัดโดยครูทุกคนแบ่งเวรกันอบรมหน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน	2. นักเรียนร้อยละ 80 มีพฤติกรรมในการใช้จ่ายของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินเรื่องของการควบคุมการใช้จ่ายอยู่ในระดับดี
3. ทางโรงเรียนจะไม่ค่อยได้อบรมให้นักเรียนควบคุมการใช้จ่ายมากนักเพราะคิดว่านักเรียนจะนำเงินมาฝากออมกับครูอยู่แล้วแต่จะเน้นในด้านของระเบียบวินัยเสียมากกว่า	3. การลดการใช้จ่ายภายนอกโรงเรียนแล้วหันมาซื้อของที่โรงเรียนในรูปแบบของสหกรณ์	3. การมอบรางวัลแก่นักเรียนที่มีพฤติกรรมการใช้จ่ายที่เหมาะสม	3. ระดับการเพิ่มจำนวนของเงินออมของนักเรียน
	4. การทำโครงการเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการประหยัด	4. ทำและติดป้ายรณรงค์ด้านการประหยัด	4. นักเรียนมีสถิติที่ดีต่อการประหยัดอยู่ในระดับมาก
	5. กิจกรรมการทำสมุดบัญชีรายรับ และรายจ่าย	5. การกำหนดให้นักเรียนมีและทำบัญชีรายรับรายจ่ายประจำตัวทุกวัน	5. นักเรียนมีบัญชีรายรับ - รายจ่าย และทำทุกคน